

FISKIMAÐUR!

OLIVER HOLM, PLATANVEJ 5, FREDERIKSSUND.

SKULU TYGUM BYGGJA ELLA KEYPA SKIP (traskip), stór ella smá, skjótaiglandi nútíðarhóskandi fiskifer, latid meg so hjálpa tygum við tekningum og øðrum spurningum. Eg havi stóran kunneika viðvíkjandi skipabygging. Bindið tygum ikki til keyp, fyrr enn tygum hava sæð míni tilboð.

Brævið frá statsministara Buhl, eitt lógvatak til Føroya fólk.

Hetta er eitt bugvið, politiskt dokument ið danska fólkid sendir til Føroyar, og samstundis eitt lógvatak til okkum. Aftanfyrir stendur ríkisdagurin og eitt sameint ministerium. Hollari grundarlag kann eitt demokratiskt stýrt land ikki geva einum skrivi. Og fyri øll menniskjur á hesum oyggjum, ið av álvara ynskja og vóna ein heldigan útgang av tí ruðuleika, ið Fólkaflóksins politiska ómegd er við at føra okkum út í, má hetta bræv sigast at vera sera væl komið.

I rólígun, vælvaldum orðum tilsigur hetta bræv okkum samarbeiði frá danskari síðu og undirteku fyri okkara tjóðskaparligu krøvum. Viðari sigur tað at um vit við komandi val vísa at vit vilja loysing frá Danmark, so skal danska fólkid ikki seta seg imóti. Og fyri at prógva sín vilja til at koma okkum á mæti, nevnið brævið í 5 punktum øll tey mál, ið tann føroyska tjóðskaparræslan hevur arbeitt fyri og positivt gevur tilsegn um stjórnarinnar undirteku. Og brævið endar við at ynskja og vóna at saklig og fordómsfri samráðing má føra okkum fram til eitt grundarlag fyri samarbeiði Danmarkar og Føroya millum, sum kann vera til sóma og heiðurs fyri okkum í framtíðini.

Eitt meira frísinnað og vælviljandi skriv kann valla hugsast frá tí danska ríkisstjórnini.

Hvat skriva so bløð um hetta bræv?

Ja, vit vistu frammanundan hvat Fólkaflóksblæðini fóru at siga: Illgitan, missteinkiligeran, skavan út yvir sannleikan, og ikki eitt einasta sakligt orð. Tey 5 punkt-

ini í brævinum, sum avgjæri ikki er at skilja ørvísi enn eitt samráðingaruppskot, ein bendan á hvat vit skulu samráðast um, verður sligið upp í »Tímanum og »Dagblaðnum« til at vera eitt nýtt tjóður. ið Danskurin vil lokka okkum í. Ikki eitt orð verður sagt um at vit kunnu fáa loysing um vit ynskja tað.

Men Richard Long, landsmaður, tú hevði gjørt nógv beinari í at lisið brævið grundiga og fordómsfritt íggjnum og fyri tað fyrsta lært av tí hvussu eitt mentað fólk stilar eitt politiskt skriv, tí aldri hevur tú víst okkum enn at tú, sum kastar teg upp til at leiða okkum sum sjálvstøðugt ríki, hevur kultur ella evni til at skriva sakliga og samuliga í politikki. Tin politiska skrivning hevur einans verið uppest illgitan og skeldsord og eyknevn til høgri og vinstu, til stóra mannminikan fyri fólk okkara. Av fruktunum skal træðið kennast. Nú býður tú teg fram sum avloysara fyri Buhl, sum statsberandi fyrisæti. Kennir tú onga ábyrgd fyri at stiga fram sum hansara líkamaður í politiskum kulturi. Heldur tú, at tann mentaði Føroyingurin dugur ikki at siggja at tú riður á bukkinum í politiskum síðaloysi og at skrivningin virkar forgittandi í tí føroyska fólkalikaminum?

Og so »Dagblaðsins« pennar: Reyp og ról, endavent seguligt tvætl, illgitan og fávitkut tónatos. Hvi leggjast tit á hetta brævið at skraða sundur beina vegin? Tí tað er tykkum ov týðningarmikið, tí tað færir ein verdigan tóna, sum tit ræðast. Hevði tað verið í stil við Th. Petersen og Co's skriv

um Danmark undir krígunum hevði tað passað betri. Hevði tað verið eitt politiskt »makverk« í stil við Fólkaflóksins kupp í 1940, við Frikkalógina, við rýmingina av tingi í ár, við alt tað politiska arbeiði, ið Th. Petersen hevur pikkað sín fingur við, so hevði tað verið óskaðiligt. Men hetta, at eitt politiskt skjál av »formate« kemur deittandi niður í Fólkaflóksins grunnishævdakróg, er færligt.

Landsmenn. Táð tit nu rólíga og sakliga samanbera tann tóna í hesum danska politiska skjalinum, saman við tann tóna ið Richard og »Dagblaðið« føra, siggja tit so ikki munin? Halda tit, at tit við komandi val vilja frásiga tykkum danskan statsborgarrætt imóti at fáa statsborgarrætt í einum státi har Richard og Thorstein Petersen eru tónaangevandi? Tá vit hava í minni hvussu Richards og Th. Petersens bløð hava málborið seg um Danmark og danskt statsumboð her heima, so kundu vit væntað at skrivið frá Danmark var merkt av hesum, men nei, ikki við einum orði verður týðað til alt tað ljóta, vit hava grýtt eftir teimum. Hvi? Tí soleiðis arbeida búnið politikkarar; persónlig uppperð, óvursinni, lægtliggjandi kegl fær ikki innivist. Við øðrum orðum, vit mugu koma til tað urslit, at hverki Richard ella Th. Petersen á nakran hátt eru búnið til at føra okkara samfelag, teir riða alt ov lægt sum politikkarar.

Takið tí valdagin klara og greiða støðu og sigið nei fyri at kasta lendið í armarnar á hesum politisku kvaksalvarunum og veljið Javnaðarmenn á ting, sum vóru við til at bjarga landinum gjøgnum kríggssárin, sum vilja taka

lógvatak saman við tí danska fólkunum og í samráð og semju við tí, vinna Føroya fólk allar tær sømdir fyri okkara tjóðskaparligu krøvum, sum vit til eina-hverja tíð sjálvi ynskja og kunnu bera kostnaðin við.

Vit javnaðarmenn hava altíð bæði sagt og skrivað, at vit fáa tað sum vit vilja, statsrættliga, men mótsæðumenn okkara hava misstrúð og mótsagt hesum. Nú hava vit tað svart uppá hvítt sum eitt positivt tilsagn frá tí sameinda danska fólkunum.

Eg takki teimum, ið vardu okkum móti fólkafloksins lønæggi.

Tá ið meirlutin í prisansingarráðnum setti útseluprisirnar á landshandilsverunum niður sama dagin sum pristalsprisirnir skuldu takast — tann 15. sept. — kendu arbeidararnir og allir, ið vóruð lénir eftir pristalinum, tað sum ein knýttan neva móti sær. Ætlanin hjá fólkafloksmonnum í prisansingarráðnum var eitt tað grovasta hegg, ið arbeidarin hevði verið fyri frá teirri síðu.

Arbeidarin skuldi missa tann í prislógini ætlaða bata, ið prislækkanin skuldi bera við sær við, at lógin skuldi standa við um 1/4 ár aftaná, at prisirnir vóru niður farnir.

Vóru prisirnir farnir niður tann 15. sept., tá ið prisirnir skuldu takast at rokna pristalið út eftir, vildu pris- og lønhækking fylgja.

Javnaðarmenn vóru imóti hesum. Teirra maður mótmælti tí í prisansingarráðnum.

Løgtingið — teir 13 — segði prisansingarráðnum, at tingsins ætlan var, at prisniðursetingin var ætlað at henda líka aftaná tann 15. sept. hvarvið arbeidararnir vildu fáa tann fyrimum, at prislækkanin ikki vildi virka á lóginum fyrr enn 1/4 ár aftaná. Og prisansingarráðið varð biðið at seta dagin fyri prisniðursetingina aftaná tann 15. sept.

Men meirlutin í prisansingarráðnum við fólkafloksmanninum Poul Petersen á odda segði: nei! Prisirnir skuldu fara niður tann 15. og lógin skuldu beinanvegin niður tilsvarandi!

So var einki at gera hjá tinginum enn at áleggja amtmanninum at geva prisansingarráðnum »ordre« til at lýsa prisniðursetingina til tann 25. sept. so hon ikki kom at virka á lóginar tað fyrsta fjórðingsárið.

»Dagblaðið« er nú í øðini og roynir at verja fólkafloksins álöp á arbeidararnar.

Men tað kann spara sær ómakin at royna at villa arbeidararnar við at háða P. M. Dam og leggja